

ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยในการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งจะต้องมีการประกาศการเปิดรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้แก่

(๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

/๑.๒ ผู้เกี่ยวข้อง...

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการฟังความคิดเห็น

(๑) ผู้บริหาร/พนักงานส่วนท้องถิ่น/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น/เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) ผู้บริหาร/พนักงานส่วนท้องถิ่น/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น/เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดเทศบาล

(๓) ผู้บริหาร/พนักงานส่วนท้องถิ่น/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น/เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(๕) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๗) สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

(๘) ประชาชนในท้องถิ่น/ประชาชนทั่วไป

(๙) หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม โดยมีวิธีการหลักที่จะนำมาใช้ ดังต่อไปนี้

(๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)

(๒) การทำหนังสือสอบถามความคิดเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ประชาชนทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) หรือผ่านช่องทางตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ถึงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๙

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๙ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๗๓

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยการกำหนดโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบล

/การกระทำ...

การกระทำอันเป็นการต้องห้ามของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หน้าที่และอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ไม่เหมาะสมกับสภาวการณ์ปัจจุบัน เป็นเหตุให้การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ผลเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมาย

มาตรการสำคัญของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มีดังนี้

(๑) การกำหนดโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล : ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร

(๒) การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : กำหนดให้มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

(๓) หน้าที่และอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล : กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่และอำนาจดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดแย้งต่อกฎหมาย การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๔) การงบประมาณและการคลัง : กำหนดแหล่งรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ภาษีอากรตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ

(๕) การกำกับดูแล : กำหนดให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการมีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีนายอำเภอสั่งให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่เพื่อรอฟังผลการสอบสวน หากเห็นว่าการคงอยู่ในหน้าที่ของผู้นั้นต่อไปอาจเกิดความเสียหายต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏขึ้นโดยชัดแจ้ง

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

ประโยชน์ที่คาดว่าประชาชนจะได้รับจากการปฏิบัติตามและบังคับใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มีดังนี้

(๑) การจัดทำบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ : ซึ่งเป็นภารกิจหลักของราชการส่วนท้องถิ่น โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถนำรายได้ที่จัดเก็บได้นำไปจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างมีคุณภาพ เช่น การกำจัดขยะมูลฝอย การจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒) การบริการสาธารณะอันเป็นด่านหน้าของการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นกับประชาชน : โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่และอำนาจในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตชนบท อาทิ การซ่อมแซมถนนกรณีเกิดสาธารณภัย โดยประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกและปลอดภัยโดยเร็วที่สุด ถือเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมากที่สุด โดยการกระจายอำนาจบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในการให้บริการไปถึงตัวประชาชนให้มากที่สุด

/(๓) การมีส่วนร่วม...

(๓) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง : ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนสามารถใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองเห็นว่ามีความเหมาะสมเข้ามาบริหารท้องถิ่นได้

(๔) การคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน : ในกรณีการปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปในทางที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบล นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ชี้แจง แนะนำ ตักเตือน หรือในกรณีเห็นสมควรจะสั่งเพิกถอนการกระทำ หรือให้ระงับการปฏิบัติของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไว้ก็ได้

๒.๔ ปัญหาอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มีหลายประการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างเต็มที่ ปัญหาหลัก ๆ ที่พบ ได้แก่

(๑) ปัญหาการบังคับใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อมีการเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและข้อบัญญัตินั้นสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบตลอดจนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ข้อบัญญัตินั้นมีผลสมบูรณ์และใช้บังคับได้ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้มีการเผยแพร่ หรือเปิดเผยข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยวิธีอื่นไว้ เหมือนกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาล ฉะนั้น หากองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ส่งข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้รู้ถึงข้อมูลตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร จึงอาจมีปัญหาในการบังคับใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) การจำกัดวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ขาดความต่อเนื่องของการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาท้องถิ่นไม่ต่อเนื่อง การดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้สะดุดหยุดลงหรือเกิดความล่าช้า

(๓) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องอายุของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งอาจเป็นประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อเพิ่มโอกาสในการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ในการบริหารท้องถิ่นให้มากขึ้น

(๔) กรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาออกก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งเป็นเหตุให้ต้องจัดการเลือกตั้งก่อนเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเกิดจากการใช้ช่องว่างของกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น และอาจทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการจัดการเลือกตั้งที่ซ้ำซ้อนกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

QR Code สำหรับการแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

(https://law.go.th/listeningDetail?survey_id=NzIwMkRHQV9MQVdfRlJPTlRFTkQ=)

ดาวน์โหลดพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

(https://drive.google.com/drive/folders/๑jBR๓wFpdwTitQf๓๓X๓๑clhNfFuLrnLNb?usp=sharing)